

מאת אורי אבנרי

30 באוקטובר - 1 בנובמבר 1972

להפיל ממשלה -

ולנוח

האימרה הבאה התהלכה השבוע במיסדרונות הכנסת: „נפיל ממשלה — וננוח. נפיל עוד ממשלה — וננוח עוד פעם. נפיל עוד ממשלה...”

במשך יומיים כאילו התכוונה הכנסת להפיל שלוש ממשלות: את ממשלת ישראל, את ממשלת גרמניה ואת ממשלת עיראק.

כי במשך כל השבוע עסקה הכנסת בשלושה ויכוחים גדולים: על ההצעה בגלל שערוריית חברת „ורד“, שיחרור רוצחי מינכן ומצב יהודי עיראק. חוץ מזה עסקה הכנסת, לפי יוזמתנו, גם בפרשת שביתת רופי אי קופת-חולים.

מי שחושב שאנחנו מצביעים אוטומטית, תמיד „נגד“, יכול לקבל שיעור מארבע הצבעותינו בעניינים אלה:

● פרשת „ורד“: הצבענו איאמון בממשלה, יחד עם סיעות הימין ורק”ח (ראה מיסגרת). לולא נשללה מאיתנו הזכות להגיש הצעות איאמון, כאשר נגזל

מסיעתנו המנדאט השני, היינו מגישים הצעת איאמון בעצמנו.

● פרשת יהודי עיראק: הצבענו עם כל הכנסת (מלבד רק”ח) בעד פנייה משותפת לדעת-הקהל הע”י למית. הסתפקתי בנאום של דקה, בו אמרתי בין השאר:

אורי אבנרי: ...זהו פרק שחור בתולדות העם העיראקי, שידע פרקיזוהר של גדולה וסוב”ל לנו. אני משוכע שרבים וטובים בעיראק מתי קוממים בכל ליבם נגד הזוועות המבוצעות בש”מ — אחיהם של הסטודנטים, שהפגינו בבגדד ובבצרה ב־1948 נגד המלחמה בישראל; אנשים כמו ידידי האשם ג’אואד, ש”רהחוף שוחר הש”ל וההבנה עם ישראל, שמצא את מותו בימים אלה.

אני משוכנע שיבוא יום של שלום בין שני העמים, ואז יתבייש בני עיראק בפרק שחור זה.

● פרשת שיחרור רוצחי מינכן: הצענו הצעת סיכום נפרדת משלנו, שנועדה להעביר את הכנסת מן התשפכות הרגשנית הכללית לפסים של פעולה הגיונית. דברינו בוויכוח (ראה למטה) עוררו הד חיובי בקרב חברי-הכנסת יותר הגיוניים בסיעות השונות, ונדמה שגם ש”רהחוף קיבל את גישתנו בחיוב. בין השאר הגיב עליהם בדברי תשובתו במילים אלה:

אבא אבן: ...חבר-הכנסת אבנרי הדגיש את הש”י בתו של התחום התעופתי, ואין ספק שהמלאכה הזאת של חטיפות מטוסים היתה נעשית הרבה יותר קשה אילו היה מיסטר ביק’לאומי של פעולות-תעופה, פעולות נ”י חוק כלפי כל מדינה המאכנסת וקולטת חוטפים. או ה”

שום מדינה לא תוכל לעמוד בהסגר מעין זה, שהוא לטובת כל האנושות וכל המדינות.

מיסרד-החוף שלנו צריך לרכו את עיקר מאמציו ל”השגתו הרחופה של הסכם כזה. עלינו לנקוט יוזמות דראמטיות כדי לשכנע את הממשלות, את חברות-התעופה, את הטייסים וצוותי-האוויר, את עובדי-התחוקה ו” צוותות נמלי-התעופה, להגיע לתוצאה זו מוקדם ככל האפשר. כל אחד במישור שלו.

בניגוד לזעקה נגד כניעה אחרת חטיפה, שאין לה סיכוי למצוא אוזן קשבת, יכולה פעולה נמרצת כזאת לשאת פרי ולחסל את ה” בעייה.

רק בדרך מעין זאת חוסלה מכת שוד-הים, שהטרידה את האנושות מאות בשנים, ושגם היא צמחה ופרחה על רקע פוליטי. רק כאשר הסיכוי המדינות שלא להשתמש עוד בשוד-דיים במילחמתן זו בזו, חוסל גם שוד-הים הפרטי, הפלילי.

הדיביות של דעת-הקהל

דבר אחד צריך לעורר מחשבה חדשה. ממשלת גרמניה עומדת בשיא מערכת” בחירות. משום כך היא רגישה יותר מתמיד לדעת-הקהל שלה. אם נהגה כפי שנהגה, אין ספק שהיתה משוכנעת שזוהי דרישת רוב ר”י כפי שהייתה המורחים הגרמניים.

ולראייה — מעורבים בפרשה שני שילטונות גרמניים שונים: הממשלה הפדרלית בבון, שהיא בידי הסוצי”אלי-דמוקרטים והדימוקרטים-החופשיים והממשלה המחוזית בבוואריה, שהיא דווקא בידי הנוצרים-הדמוקרטים. מעורבים בפרשה גם וילי בראנדט, שהוא בלי כל ספק אנטי-נאצי ופרייזרלאלי, וגם פראנץ יוזף שטראוס, אשר לדעת רבים בבית זה יריד מובהק של ישראל.

במשך השנים האחרונות למדנו לזלזל בדעת-הקהל העולמית. קמו בבית הזה אנשים שהתייחסו אליה בבון גמור, שדגלו בעיקרון של „אנחנו ואפסנו עוד“, שכמעט חזרו על השאלה: „כמה דיביות יש לדעת-הקהל?“ היום ברור כי שום פעולה יעילה נגד ה” שירור האוויר לא ייתכן בלי תמיכה מברעת של דעת-הקהל בארצות העולם. רק היא ת”י כל להשפיע על הממשלות.

אם דעת-הקהל סבורה, כפי שהיא סבורה היום, שיש כאן מילחמה בין שני עמים נוקשים ובלתי-מתפשרים, מעין מילחמת-כונניות מיוחדת-הטכנולוגיה, שכל שומר נפשו באירופה ירחק ממנה — אין כל סיכוי לשום פעולה יעילה לחיסול הנגע?

רק כאשר יהיה ברור שאנחנו שואפים לשלום כאמת ובתמים, ושאלנו מציעים פיתרון סביר ומכוון גם לעם הפלסטיני, נצליח ליצור אווירה בינלאומית אחרת נגד הטיורר.

הפיתרון יהיה פוליטי

בסופו של דבר, ברור ששום צד שלישי לא יפתור את הבעייה הזאת למעננו. זהו מאבק בינינו ובין האיר”י גושים הפלסטיניים, ורק פעולה ישראלית יכולה להביא ניצחון במאבק זה.

פעולה צבאית יכולה להיות יותר מוצלחת ויותר יע”י לה בהרבה ממה שנעשה עד כה. היא יכולה להקיף תחומים ואזורים גיאוגרפיים שלא נגענו בהם בעבר. אבל גם הפעולה המוצלחת ביותר, רבת היוזמה ביותר, תצליח רק אם תהיה משוגבת במאבק פוליטי ובהצעת פיתרון מדיני. לא היה עדיין פעולה מאבק נגד טיורר, שהצליח בלי פיתרון פוליטי.

הסגר עולמי

סמון בכניעתה לחוטפים, בטענה שעליה להציל חיי עוב”דיה ונוסעיה — אלא כעצם העובדה שהיא המשיכה לקיים קשר אווירי עם סוריה ולבנון, בידעה היטב ש” משם יכולים להמריא החוטפים, שהודיעו מראש על כוונ”תם לשחרר את חבריהם.

ניתוק קווי האוויר

האם היו צריכים טייסיה להמשיך לטוס לשם? האם היו צריכים לטוס לשם בלי מיסמר, בלי אמצעי-ההגנה מינימליים, בידעם כי הביקורת המקימת בדמשק ובי בירות אינה יכולה להיות רצינית?

ואיך יכלה חברת לופטהאנזה להפסיק את טיסותיה למדינות אלה, מבלי להיית בטוחה שחברות אירופיות אחרות לא ימלאו את מקומה, ומבלי להבטיח שהחברות הערביות עצמן לא ינצלו את הפירצה כדי להשתלט על הקו?

האמת היא, שאם ייתכן פיתרון אמיתי ל” לא ברירת הסכם בינלאומי מחייב ואופרטיבי,

א”ח האלוסיא
אדריק

האם אשם וילי בראנדט?

שיקבע בצורה חדה ונוקבת: מדינה שנתנה יד לשוד אווירי, ינותק אוטומטית הקשר ה” אווירי ממנה ואלהיה. מטוסים העולם הנאור לא יפשו אליה, ומטוסיה לא יורשו לנחות כנמלי התעופה של העולם הנאור.

להלן דברי סיעתנו בוויכוח על שיחרור רוצ”חי מינכן.

אורי אבנרי: אכן מתקבל הרושם כאילו שמחה ממשלת הרפובליקה הגרמנית להודמנות לה”י פטר משלושת משתתפי מעשה-הוועה במינכן. השלושה סיכנו את יחסיה הכלכליים והפוליטיים עם העולם הערבי. הם חשפו את מיתקניה ומטוסייה למעשי” טיורר נוספים.

העובדות לדון היתה מגדה את אשר אירע באמת באותם רגעים הרייגורלי, בשדה-התעופה פה, כאשר נהרגו ספורטאינו, וייתכן שהאחי” ראים הגרמניים מעוניינים בסגירת התיק כ”י קו, מחוטר נאשמים.

יש מקום לביקורת על הגרמנים, ואף לביקורת חריפה ביותר.

כולנו עומדים מתוסכלים וזועמים מול חוסר-האונים הגרמני, ואף העולמי, נוכח פעולות-הטיורר של אירגונים קטנטנים, המטילים את חיתתם על החברה הבינלאומית כולה. האם הולנד, ידידתנו, לא שיחררה את הסטרוליסט המעופף, בעל הדרכון האלגיירי? האם האנגלים השוויי” צים לא שיחררו טורוליסטים, שביצעו פשעים על אדמתם, כאשר עמדו במצב דומה?

אך האם מצטמצם תפקידנו בכך שנשפוך המתנו על הגוים? שניתן פורקן לרגשותינו? שנעלה אפוסיאציות היסטוריות קודרות, הקשוי” רות כשם מינכן? שנפתח מחדש את כל ה” השבון ההיסטורי המגואלי-כרם בין שני העמים?

דומני שוויכוח זה יחטא את מטרותנו, וממשלת י”י ראל לא תמלא את תפקידה, אם זאת תהיה תגובתנו ה” יחידה, או אף העיקרית, על המאורעות המבישים של ה” ימים האחרונים.

כולם אותו הדבר

הבה נשאל את עצמנו בכנות אכזרית: אילו היה המדובר בחברת-תעופה אחרת — הולנדית, איטלקית, סקנדינבית — האם היתה היא נהגת אחרת?

אילו לא ממשלת בון היתה צריכה להח” ל”י, אלא ממשלת לונדון, כריסל או בון — האם היתה מסכנת את חיי נוסעיה ואזרחיה?

האם לא היו כולם מסתמכים על התקדים שאנחנו יצרנו אותו במו ידינו בעת חטיפת מטוס אל”על לאל” גיירה, ונכנעים לחטיה?

האם דעת-הקהל באירופה היתה סובלת אובדן נפ” שות, ואף סיכון נפשות, במישק-יעצבים אכזרי כזה, בגלל סיכסוך בין שני עמים כמיוזה התיכון?

הכנות מחייבת אותנו להפיק את המסק” נה כי מבחינה זו אין הבדל בין הגרמנים ובין שכניהם.

האסוסיאציות ההיסטוריות המחורדות הן לעניין, רק מבחינת הדישה שגרמנים יתנהגו בדורנו אחרת מאשר עמים אחרים. אבל חשבוננו עם הגרמנים עלול לטשטש את צלילות דעתנו וחדות מחשבתנו בבואנו לחפש פית” רון לבעייה גורלית, המחייבת גישה עניינית.

חייבים אנחנו לקחת בחשבון שבמרבית המקרים, ממשלות זרות וחברות זרות ייכנעו לסחטנותם של חוט” פים, כאשר אלה מצליחים להשתלט על מטוס באוויר.

תחת לשים את הדגש על ההטפה נגד כני” עה זה ככל שהיא חשובה, מוטב להציב את השאלה: איך למנוע בעד חוטפים להשתלט על מטוסים, ואיך להרתיע את המדינות העו”י רות להם לבצע את זממם.

זהו מוקד השאלה — ואל נניח לרגשותינו להסיה את דעתנו ממנו. יתכן שהחטא האמיתי של חברת לופטהאנזה אינו